

Goed te Gomaers

Dappaardstraat, 5, 8620 Kortrijk-Bissegem

Situeringkaart: nr. 7, Popp-kaart A/33-34-35, Gewestplan, reservatie- en landbouwgebieden)

Eigenaar grond en gebouwen:

O.C.M.W. (Kortrijk).

Bekende uitbaters:

Opsommer (-1898),
Seuryck Sjael (1898-1910),
Devlies Hector (1910-1960),
Degroote Roger (1960-).

Historische naam: volgens Masselein is het een naam ontleend aan de naam van een vroegere uitbater. De voor-naam Gomaer is van Germaanse oorsprong.

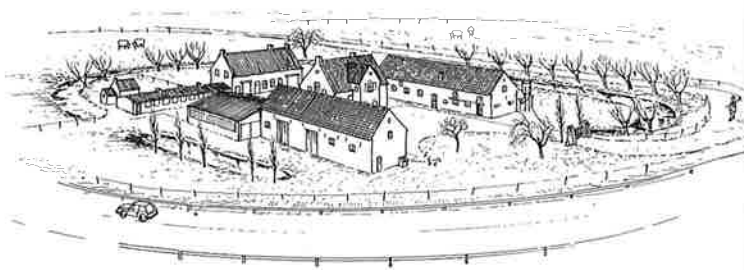
Oudste vermelding: 1366, A.R.A., Rekenkamer, 1059, f° 157.

Gebouwen: open U-vorm, hoeve volledig omweld. Oudste gegevens: einde 18de eeuw, oud woonhuis. Woonhuis (1948 nieuw gebouwd, oud woonhuis nu gebruikt als bergingsplaats, 1954-'55; van stro naar pannendak), ovenbuur (in oorspronkelijke toestand, tot 1960 in werking), stallen (1903: oude stallen gesloopt en nieuwe gebouwd, 1970: nieuwe koestal gebouwd), schuur (1900: oude afgebroken en nieuwe gebouwd 1970: gedeeltelijk omgevormd tot varkensstal), hangar (1970), wagenkot (in schuur), gebouwtje voor leghennen (1930, in jaren 60 omgebouwd tot stalling).

Totale oppervlakte: 1980: 18 ha - 1983: 18 ha (Weiland: 5 ha, Akkerland: 13 ha).

Voornaamste specialiteiten:

schorseneren, aardappelen, bieten, runderen, varkens.

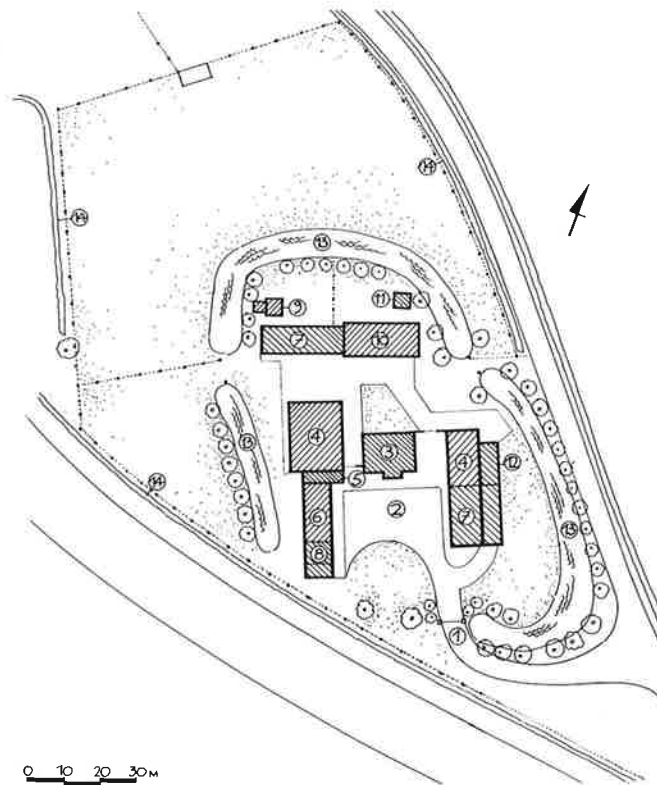


Aanvullende gegevens:

Het Goed te Gomaers hing rechtstreeks af van het kasteel van Kortrijk. Niet alleen werd de lokalisatie van deze heerlijkheid bemoeilijkt door het feit dat in 1634 Te Gomaers en Te Dappaerts gefusioneerd werden, op die manier ging het oorspronkelijk onderscheid tussen de 2 heerlijkheden verloren, maar op de huidige topografische kaarten wordt de hoeve als Waterpachtgoed afgebeeld. Uit de studie van Masselein is gebleken dat het Waterpachtgoed te Gomaers is.

De geschiedenis van de eigenaars van Te Dappaerts en Te Gomaers is dus gelijk tot omstreeks 1760. In die periode behoorde de hoeve toe aan Mesire Philippe Louis Fr. de Bourdean baron de Chin. De pachter was toen Johannes Gheysens. In 1777 werd Te Gomaers verpacht aan de zoon van Johannes, Jacobus. In 1779 kwam de hoeve in bezit van Johannes de Lannoy uit Kortrijk. In 1783 was Jacobus

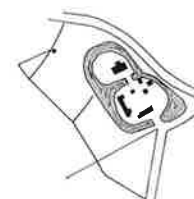
Goed te Gomaers, woonhuis (1948).



- 1 Toegang
- 2 Neerhof
- 3 Huidig woonhuis
- 4 Koestal
- 5 Melkhuis
- 6 Schuur
- 7 Varkensstal
- 8 Koestal
(oorspronkelijk paardenstal)
- 9 Bakhuis
- 10 Wagenhuis
(oorspronkelijk woonhuis)
- 11 Bergplaats
- 12 Overdekte mestvaalt
- 13 Wal
- 14 Gracht

Coussement de uitbater. In 1804 werd de hoeve bij testament door de toenmalige eigenaars Rose Fr. de Lannoy geschonken aan de Commissie van Openbare Onderstand te Kortrijk. In de verzameling van Dhr. Wijnendaele bevindt zich een copie van een koopakte van de heerlijkheid 'Gomaers en Dappaarde' die dateert uit 1806. De hoeve kon dan in bezit van François Cornille gekomen zijn. In de leggers van Popp (± 1840) wordt de Commissie van Openbare Onderstand te Kortrijk aangegeven. Het was voor ons onmogelijk de juiste verklaring te geven bij gebrek aan andere archiefbronnen.

Te Gomaers, het nieuw woonhuis uit 1948 met rechts de stallen.



1840



1883



1919



1979



Goed te Gomaers nr. 267 in 1747. (R.A.K. Gemeentearchief Bissegem 1-2)

Op het ogenblik is Te Gomaers nog steeds in bezit van het O.C.M.W. te Kortrijk. Omstreeks de eeuwwisseling is Sjarel Seurnyck, afkomstig van Wevelgem, op de hoeve gekomen als pachter. In 1910 werd zijn schoonzoon de nieuwe uitbater. In 1917 werd Te Gomaers door de Duitsers bezet. De familie Devlies is toen gevlucht naar Anzegem. In 1941 werd de hofstede opnieuw bezet door een Duitse anti-luchtdoel geschutseenheid (F.L.A.K.). De gebouwen zelf hebben geen bomschade geleden, maar door talrijke neventreffers werden alle ruiten verbrijzeld.

Evolutie van de omwalling

Op kadasterplannen van 1809 en ± 1840 wordt het woonhuis apart omweld, net zoals de Duvecote en het hof van Bissegem. Gedurende de tweede helft van de 19e eeuw verdween deze omwalling. De toestand van 1919 werd naar onze mening op de kaarten verkeerd afgebeeld; het gebouw tegenover de ingang werd in 1903 gesloopt. In de periode 1919-1979 werd het nieuwe woonhuis (1948) gebouwd (midden erf) en aan het voormalige woonhuis bouwde men in 1930 hokken. In 1970 werd een nieuwe koestal opgetrokken. Gedurende de werken aan A-17 verdween een klein gedeelte van de omwalling naar de autoweg toe.

Het landbouwareaal was in 1978 nog 25 ha, met de onteigening van A-17 en R-8 evolueerde dit naar 18 ha.

Het oude woonhuis werd in 1948 verlaten en omgebouwd tot bergruimte.

ARCHIEF

A.R.A.: - Rekenkamer, 1059, f° 157, archiefstuk uit 1366.

- Denombrementen van de Wetmalige kamer van Vlaanderen (D.W.K. nr. 1327 (1420)).

- D.W.K., nr. 1329, 1503, nr. 1331, 1504, nr. 1334.

A.D.N.: Serie B, 4009, f° 13 en f° 15 (1470).

R.A.K.: - Gemeentearchief Bissegem, archief Wijnendaele L., 34.

Gemeentearchief Bissegem, 1, Landboek van Bissegem 1747.

- O.S.A.K., acten en contracten, 1628-1630, f° 3v, 8 juni 1628.

1634-1636, f° 134-139v, 3 september 1635.

- Bruine Pakken: 6542, 6533, 6543, 6542.

- Aanwinsten, VI, 6445 en 6542.

Privéverzameling van Wijnendaele L.: copie van een kaart van het Waterpachtgoed of Te Gomaers uit 1760, Cornelius Steur.

LITERATUUR

Wijnendaele L.: - een heemkundige wandeling door de oudste dorpskern (R.A.K., A873).

- Bissegem, 125 jaar terug (R.A.K., A715).

Masselein L.: Heerlijkheid en leen in de Roede van Menen, Licentiaatverhandeling, 1982, p. 229, K.U.L.

